

УДК 7.012

ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ЕНДІ ГОЛДСУОРТИ НА ТВОРЧІСТЬ МИТЦІВ ЛЕНД-АРТУ СЬОГОДЕННЯ

¹ГАЛЬЧИНСЬКА Ольга, ²ЯКОВЛЄВ Микола,

¹ПАШКЕВИЧ Калина, ³ЛЮ Цзянсінь

¹Київський національний університет технологій і дизайну, Україна

²Національна академія мистецтв України

³Чанчунський педагогічний університет, Китай

ol_ga@meta.ua

Надано результати дослідження підходів до створення об'єктів ленд-арту на прикладі авторських проектів: досліджено принципи створення об'єктів ленд-арту; визначено основні концепції творчих задумів інсталяцій митців ленд-арту; проаналізовано основні художні засоби, застосовані для втілення проектів; досліджено матеріали, які використані митцями для створення арт-об'єктів.

Ключові слова: *ленд-арт, авторські проекти, мистецтво, екологія, дизайн.*

ВСТУП

Дбайливе ставлення до планети, її ресурсів та екосистеми стало однією з провідних тенденцій мистецтва ленд-арт XXI ст. [1]. Митці ленд-арту в усьому світі створюють художні об'єкти, маючи на меті привернути увагу до екологічних проблем планети.

Художники створюють арт-об'єкти, мотивуючись принципом – не нашкодити екосистемі, в якій інстальюється твір. Одним з основоположників таких ідей вважається Енді Голдсуорті, який своєю творчістю надихає митців з усього світу працювати з екологічними природними матеріалами, які не нанесуть шкоди навколишньому середовищу.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Актуальною проблемою в сучасному мистецькому просторі є визначення технік та екологічних матеріалів, які запроваджують митці ленд-арту в своїй творчості. Аналіз творчих підходів, задіяних авторами для реалізації арт-об'єкту, а також природних матеріалів, які застосовують художники для реалізації творчого задуму твору, дозволить застосовувати отримані результати для створення авторських проектів. Аналіз художніх прийомів, використаних митцями, сприятиме оптимальному досягненню художньої виразності майбутніх творчих проектів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Шотландський художник Енді Голдсуорті (Andy Goldsworthy) створює невеликі за масштабами об'єкти, які відзначаються незвичними способами створення робіт, шляхом використання простих елементів навколишнього світу. Методи створення робіт мають широкий діапазон варіацій, але основним принципом є використання тих матеріалів, які знаходились на локації, або були зібрані на території місцевості, де створюється арт-об'єкт: листя, трава, квіти, каміння, гілки, сніг, лід тощо. Художник створює об'єкти ленд-арту таким чином, щоб привернути увагу до простих речей, які зазвичай залишаються поза увагою глядача, не змінюючи притаманних їм фактур та матеріалів. Арт-об'єкти еволюціонують під впливом навколишніх факторів, поступово розчиняючись у середовищі й повністю зникаючи з часом. Оскільки більшість арт-об'єктів Е. Голдсуорті створені з матеріалів, які швидко руйнуються, основним творчим надбанням художника залишається фото і відео зйомки його робіт [2]. Кожен твір художника має власний архівний номер, наприклад «Крижана арка» (Ice arch) м. Бро, Велика Британія, 1982 р. під номером 1982_186 у каталозі (рис. 1, а). Арт-об'єкт створено з брил льоду, які були заморожені в полі, а потім інстальовані на опору з каменів у формі арки. Твір вдався митцю з четвертої спроби, три попередні були зруйновані, або передчасно розтанули. Митець робив фото «Крижаної арки» протягом двох днів, фіксуючи різні стани погоди і світла і описуючи свої враження від побаченого в каталозі. Своїми творами Голдсуорті надає інше філософське бачення простих речей, змушує замислитися над швидкоплинністю часу і природних явищ, та їх значенням в житті людини, а також надихає інших митців до створення об'єктів ленд-арту.

Філософія творчості Енді Голдсуорті отримала велику підтримку в мистецькій спільноті, а також надихає художників ленд-арту на розробку і створення власних проектів в даному напрямку. Наприклад, митець з Латвії Яніс Гутанс-Грасіс (Jānis Gutāns-Grasis) створює арт-об'єкти, використовуючи матеріали, зібрані на місці інсталяції твору. Гутанс-Грасіс дотримується також основних принципів ленд-арту, використовуючи ландшафт як основу для твору. Митець створив серію монохромних робіт «Зимовий колаж» (Ziemas kolažas) 2021 р., м. Рига, Латвія, використовуючи в якості матеріалу сніг, ґрунт, гілки дерев, бурульки, природні явища, такі, як сонячне світло, і тіні від арт-об'єкту, задокументувавши твори в фото-бібліотеці [3]. До серії увійшов твір «Класика» (Klasika) 2021 р., м. Рига, Латвія. (рис. 1, б), який являє собою колоподібне графічне зображення, що викладене крилатками клену на снігу. Назва твору пояснює цитування творчості Енді Голсуорті, яке вже стало класичним серед митців ленд-арту.

Польський митець Мірослав Масланко (Mirosław Maszlancko) застосовує власний творчий підхід, побудований на класичних мотивах ленд-арту в поєднанні з авторською технікою. Мірослав Масланко створив серію зимових робіт, використовуючи природні матеріали: гілочки дерев, траву, а також плавлений бджолиний віск [4]. Одним з таких арт-об'єктів є «Соластальгія» (Solastalgia) м. Марвиця, Польща, 2021 р. (рис. 1, в). Матеріалами для реалізації арт-об'єкту є дерев'яні гілки і бджолиний віск. Арт-об'єкт

розташований посеред білого засніженого поля, демонструючи пустку навкруги і символізує соластальгію – вид психічного розладу, пов'язаного зі зміною клімату та іншими природними явищами, створеними в результаті діяльності людства. Таким чином митець привертає увагу до психологічних проблем, викликаних відчуженістю людини від природи.

Творчість Енді Голдсуорті надихає також і українських митців: Оксану Свінжак, Ганну Надуду, Надію Онищенко, Гальчинську Ольгу та інших. Ленд-арт Ольги Гальчинської «Цукерки» (с.Ольшаниця, Україна 2021 р.) (рис. 1, г) являє собою ритмічну композицію, вписану в сільський краєвид і створену з крижаних бурульок та кольорових куль [5]. Завдяки використанню прозорої фактури льоду, а також поєднанню яскравих кольорів і сонячного світла, художниця створює грайливі настрої твору. «Цукерки» символізують чисті, яскраві, прозорі, світлі спогади про зимові дитячі розваги, які є швидкоплинними в часі, як крига, з якої створено ленд-арт.

а

б

в

г

Рис. 1. Авторські проекти митців ленд-арту: а – «Крижана арка і», автор Е. Голдсуорті, Велика Британія, 1982 р.; б – «Класика», Я. Гутанс-Грасіс, Латвія, 2021 р.; в – «Соластальгія», автор М. Масланко, Польща, 2021 р.; г – «Цукерки», автор О. Гальчинська, Україна, 2021 р.

Отже, серед художників ленд-арту існують тенденції використовувати в своєму творчому арсеналі недовговічні екологічні матеріали: сніг, кригу, гілочки, траву, суцвіття, плоди дерев з метою не нашкодити природі і зберегти твір лише в фотоархівах. Таким чином, творчість митця ленд-арту Енді Голдсуорті надиhaє митців з усього світу на демонстрацію іншого філософського бачення простих речей. Наслідуючи його творчість, та ідеологію, митці застосовують об'єкти ленд-арту для донесення своєї ідеї суспільству, за рахунок використання недовговічних матеріалів, демонструють аудиторії швидкоплинність часу, змушують глядача замислитися над впливом людини на природні явища і процеси.

ВИСНОВКИ

На прикладі аналізу авторських проектів мистецтва ленд-арту досліджено можливість використання екологічних матеріалів для створення об'єктів ленд-арту, визначено основні засоби і прийоми, що запроваджують митці для актуалізації відповідального ставлення до навколишнього середовища під час реалізації творчого задуму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гальчинська О.С., Гамалія К.О., Пашкевич К.Л. Аналіз творчості провідних митців ленд-арту XX століття. *Art and Design*. Київ, 2019. № 3. С. 48-57.
2. Сайт Голдсуорті Е. URL: <https://www.goldsworthy.cc.gla.ac.uk/> (Last accessed: 22.02.2021).
3. Сторінка Гутанс-Грасіс Я. URL: [\(1\) Jānis Gutāns-Grasis | Facebook](#) (Last accessed: 22.02.2021).
4. Інтерв'ю О. Гальчинської з Я. Гутанс-Грасіс 22.01.2021.
5. Сторінка Масланко М. URL: [\(1\) Miroslaw Maszlanko | Facebook](#) (Last accessed: 22.02.21).
6. Сторінка Гальчинської О. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=4890258741047359&id=100001898434830 (Last accessed: 22.02.21).

GALCHYNSKA O., YAKOVLEV M., PASHKEVICH K., LIU J. THE INFLUENCE OF ANDY GOLDSWORTHY'S CREATIVITY ON THE CREATIVITY OF MODERN LAND ART ARTISTS

The results of the research of conceptual approaches of land-art objects on the example of copyright projects are presented. To achieve this goal, the following tasks have been identified and solved: research into the creative task of the artists of the land-art, definition of the basic concept of the author's idea for the creation of the installation, analysis of the main artistic means used to embody the project, research of materials used to create the object of land-art. The scientific novelty of the study lies in the study of contemporary artistic approaches and creative designs that are used by artists of landscape art in their works. The practical significance of the results obtained is to develop your own project.

Key words: *land art, author's projects, art, ecology, design.*